

Hoe voorbarig dat geredeneerd is, toont deze geschiedenis zelf. Voor den hoveling uit Ethiopie was Jesaja 53 duister, maar voor Filippus niet. En indien in plaats van Filippus eenig eenvoudige lid van de Jeruzalemsche gemeente zich bij den Ethiopier had gevoegd, zou deze hem ook de uitlegging hebben kunnen geven.

Wat voor den een onverstaaenbaar was, werd door den ander verstaan.

Wel een bewijs, dat de Schrift in zichzelf op dat punt niet duister was.

Anders zou zij immers, wat dat deel betreft, door niemand worden verstaan.

Ontbrak het den Ethiopier aan elke verlichting des Heiligen Geestes?

Niemand zal dat durven volhouden.

Maar de verlichting was bij Filippus verder voortgeschreden dan bij hem.

De Geest had daarbij middellijk gewerkt, door Filippus de vervulling te laten zien van wat Jesaja geprofeteerd had.

En die vervulling is ook thans in de Schrift te boek gesteld.

Het geval van den Ethiopier kan zich in dien zin niet meer herhalen.

Of het moest zich voordoen bij iemand, die slechts een stukje van de Schrift gelezen had en van het overige nog geen kennis had genomen.

Hem zou natuurlijk den raad moeten worden gegeven om de Schrift in haar geheel te lezen.

Want de deelen der Schrift zijn helder door het geheel en het geheel door de deelen.

Een gloeilampje verspreidt licht doordat al de draden daarin gloeien. Het is helder in zijn geheel en in zijn deelen. Maar neem gij een van die draden eruit, dan maakt gij het geheel stuk. Dat draadje gloeit niet meer, maar ook de lamp zelf niet meer.

Nu is de Schrift geen mechanisme, dat gebroken kan worden.

Toch gaat het heeld wel in zoover op, dat gij uzelf duister maakt voor de Schrift, wanneer gij voor uzelf een bepaald deel losmaakt van de andere.

Dan verstaat gij het niet meer.

Doch, gelijk gezegd, in het geval van den Ethiopier verkeerden wij niet.

Heeft dan nu de klacht geen zin meer, dat wij op zeker punt de Schrift niet kunnen verstaan, tenzij een ander ons uitleg geeft?

Ongetwijfeld kan ook nu de klacht herhaald.

Ook dit willen wij illustreeren door een beeld.

De palen van het radiostation te Kootwijk zijn bijna over heel de Veluwe zichtbaar.

Wie te Kootwijk zelf verblijft, zou vreemd opkijken, indien men beweerde, dat zij op zichzelf niet duidelijk zijn.

Maar wie zich op een afstand ervan bevindt, ontdekt ze niet dadelijk.

Heeft hij nu iemand bij zich met een geëfend oog, dan zal deze hem helpen zien. Hij zal raden: kijk nu langs deze stok, dan ontwaart gij tusschen die boomen het witte kopje van een zandheuvel en dan iets naar links rijken lange zwarte draden op. Dat zijn de palen.

Of gij wat duidelijk in de Schrift is geopenbaard ook zult opmerken, hangt ten eerste af van uw geestelijke gezichtssterkte en ten tweede van de geëfendheid van uw geestelijk oog.

Daarom kan iemand, wiens oog meer verlicht is dan het uwe en die zich ook langer geëfend heeft om de waarheden der Schrift te ontdekken dan gij, u tot een uitlegger, tot een leidman, tot een hulp zijn.

Maar aan de helderheid der Schrift op zichzelf verandert dat niets.

Ware de Schrift in zichzelf niet helder, dan zou juist niemand u als uitlegger kunnen dienen, want wat verborgen en duister is kan ook een ander niet zien, al heeft hij nog zulk een scherp en geëfend oog.

Dan ware uitlegging der Schrift zelfs onbestaanbaar.

De uitlegging der Schrift ondersteunt haar helderheid.

En dan niet maar de helderheid van enkele deelen der Schrift.

Doch van al haar deelen.

Want wat in zichzelf, in zijn karakter en zijn wezen, duister is, is voor geen verheldering vatbaar.

Of men zou moeten aannemen, dat door uit-

legging het wezen en karakter van de Schrift veranderen kon.

Maar men gevoelt het: indien dat zoo ware, dan was de Schrift de Schrift niet meer.

Wat alleen kan veranderen, dat zijn wij.

Onze duisterheid kan door de werking des Heiligen Geestes overgaan in schemering, in mat schijnsel, in steeds voller bestraling en eindelijk in het licht.

Nu wij zoover zijn gekomen, baart ook Lukas 24:25-27 ons niet de minste moeilijkheid.

Deze verzen pleiten niet tegen, maar vóór de algehele helderheid van de Heilige Schrift.

Beginnende bij Mozes en al de Profeten gaf Christus — zoo lezen we daar — aan de Emmausgangers uitlegging van alles wat in de Schrift over Hem was geschreven. Daaruit toonde Hij aan, dat Hij alzoo moest lijden om in Zijn heerlijkheid in te gaan.

Maar nam Hij hen in bescherming omdat de Schrift in dit opzicht zoo duister was?

Juis het tegendeel is waar.

Hij berispte hen.

Waarom?

Omdat zij onverstandig waren en traag van hart in het gelooven van al wat de Profeten van Hem gesproken hadden.

Dat zij het Oude Testament, waar het Zijn lijden openbaarde, niet verstonden, lag niet aan de mindere helderheid van de Schrift.

Doch aan hun onverstand!

Aan hun geestelijke traagheid!

Ook deze tekst versterkt alzoo het gevoelen, dat door het overige Schriftonderzoek werd verkregen.

Deze opvatting mag betrekkelijk nieuw lijken.

Zij is het iuderdoud niet.

Zij werd reeds vroeger in de Gereformeerde theologie voorgestaan.

Alleen is er wat stof opgekomen.

Dat moet er thans worden afgeblazen.

Ten bewijze daarvan zullen we geen uitstalling van geleerde citaten geven, maar iets aanhalen uit Brakels „Redelijke Godsdienst“.

Naar men weet was Wilhelmus à Brakel geen oorspronkelijk denker, maar verstond hij uitnemend de kunst om de wetenschappelijke theologie te populariseren. Anderen staan dan ook achter hem. Hij nu schrijft:

Alle menschen zijn niet bekwaam om de Schrift in haren geestelijken zin te verstaan, dewelke nochthans klaar wordt voorgesteld; gelijk de zon, schoon zij is een verlichtend licht, door een blinde niet gezien kan worden, en een bijna blinde maar een schemering ziet, maar geen dingen onderscheidelijk kent, en de zienden trappen van klaarheid in het zien hebben, waarvan het gebrek niet is in de zon, maar in den mensch; zoo is het ook hier met het geestelijk licht. Een natuurlijke kan wel op een natuurlijke wijze de woorden van de Schrift, den zin, den samenhang in vele zien; maar den geestelijken zin kan hij niet verstaan, die is hem dwaasheid, hij weet daarvan zoo weinig als een blinde heiden. God bestraalt sommigen met gemeene verlichting, dezen kunnen heerlijkheid en beminnelijkheid in de goddelijke waarheden zien. Den begenadigden komt de Heere eerst voor met hen te geven verlichte oogen des verstands onder en door het lezen of hooren; deze nu zijn verscheiden in trap, daar zijn kinderen, jongelingen en mannen. De minste van die kent den zin van Christus, en aandachtig het woord lezende, zoo verstaat hij alles, wat hem tot zaligheid noodig is, hij ziet de waarheden in het Woord, hij kent ze en gelooft ze, omdat ze in het Woord staan. Anderen komen verder, en zien meer zaken, en verstaan den samenhang beter; anderen krijgen nog hooger licht, doch zij blijven nog leerlingen, en hun licht is niet te vergelijken met de kennis der hemel-lingen.

Wij hebben enkele regels, waarop het aankomt, laten spatieeren.

Hieruit blijkt genoegzaam, dat wij in deze volstrekt geen fonkelnieuwe opvatting voordragen.

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

Niets om te betalen.

... een die hem schuldig was tien duizend talenten.
... en als hij niet had om te betalen
Matth. 18:24-25.

Barmhartigheid is een kenmerk van genade.

Wie jegens een schuldigen broeder of zuster in halstarrige onverzoenlijkheid blijft volharden en onwillig is te vergeven, kan onmogelijk in een rechte verhouding tegenover den Heere staan.

Zeker, wij hebben onze verontschuldiging en gemakkelijk bij de hand.

Wij hadden zoo lang geduld geëfend.

We hadden zoo lang gewacht op het aanbieden van verontschuldiging.

We hadden zoo dikwijls de hand van verzoening gereikt.

Nu is het uit.

We behoeven toch niet met ons te laten spelen. Petrus meende ook, dat zevenmaal vergeven toch wel het toppunt was.

Maar Jezus zeide: zevenmaal zevenmaal, dat wil zeggen: uw bereidheid om te vergeven zij onbegrensd.

De christen, die vergiffenis weigert, vergeet hoe hij zelf alles voor lichaam en ziel, voor tijd en eeuwigheid aan de genade des Heeren te danken heeft.

Hij vergeet, dat hij zelf alleen door de barmhartigheid en vergeving van Gods zijde wordt staande gehouden. Om ons dit diep in den geest te prenten, gebruikt Jezus een gelijkenis.

Een zeker koning wilde met zijn dienstknechten rekening houden. Dat kwam in het Oosten dikwijls voor, omdat de vorsten vaak aanzienlijke bedragen aan onderdanen uitleenden om daar voordeel uit te trekken.

Nu is de dag der afrekening aangebroken.

Wat dunkt u, als de hemelsche Koning Zijn dienstknechten op aarde rekenschap vraagt van hun rentmeesterschap, wie zou dien dag niet met angst verbeiden?

Een der dienstknechten van dien Vorst over wien Jezus sprak, heeft den dag der afrekening met groote vrees tegemoet gezien, want hij weet wel, dat het voor hem uitloopen moet op finalen ondergang, persoonlijk, huiselijk en maatschappelijk.

Immers, zijn Koning heeft hem groote kapitalen toevertrouwd. Langzamerhand is het bedrag van zijn schuld geklommen tot tienduizend talenten, voor dien tijd een onmetelijk groot bedrag, vele tientallen miljoenen guldens.

En nu wordt het van hem teruggeëischt: een schatkamer vol goud!

Door eigen schuld is al dat geld spoorloos verdwenen.

Hij heeft geen penning meer.

Beden is het de dag der afrekening.

Voor zijn Vorst gekomen hoort hij de posten samenstellen. Het enorme bedrag wordt van zijn hand geëischt.

Deze koninklijke dienstknecht met zijn reusachtige schuld en zijn ledige handen is een treffend beeld van den zondaar, en van de verbouwing, waarin deze staat tegenover God.

De Heere is ons aller Koning, en wij zijn Zijn dienaren.

Ook ons had Hij een rijken schat toevertrouwd, om er winst mee te behalen voor de eer Zijns Naams, voor de heerlijkheid Zijn rijks, want Hij had ons geschapen in kennis, gerechtigheid en heiligheid.

Ook wij zijn ontrouwe dienstknechten geweest, die de gaven hebben verkwist en de schuld nog dagelijks meerder maken, met zondige gedachten, woorden en werken, zoodat het een onnoemelijk groot bedrag is geworden.

En als de groote dag des gericht's aanbreekt, de rekendag der goddelijke gerechtigheid, zullen dan de zondaren niet even beschaamd moeten staan als deze dienstknecht, die, schuldenaar voor miljoenen, niets had om te betalen.

Laat ons nooit vergeten, dat kennis der ellende het eerste stuk is, noodig te weten om zalig te leven en te sterven.

Zoolang een mensch nog zelf zijn schamele penningen aanbrengt om zijn schuld bij God te willen verminderen, is hij dwaas en ongelukkig, en hij maakt de schuld nog meerder en groter, want zijn munten zijn valsche.

Maar alleen als hij zijn schande en armoede bejdt, en met al zijn ellende de toevlucht neemt tot de genade Gods, met volle erkenning van eigen overtreding en oornacht, dan eerst is er hope des behouds.

Want dan is er nog een weg.

Deze weg: Ik zal mijn Rechter om genade bidden.

F. C. M.

KERKELIJK LEVEN.

In de Donaulanden.

XV.

Hoe te oordeelen over het Calvinisme in Hongarije? I.

Aan de ervaringen, welke ik op mijn reis door de Donaulanden opdeed en door mij gedeeltelijk in deze artikelenreeks verteld, wensch ik nu enkele meer algemeene beschouwingen vast te knopen.

Een vraag, welke mij meermalen na mijn reis is gesteld, is deze: wat is nu uw oordeel over het Calvinisme aldaar?

Ik heb er niet het minste bezwaar tegen daarop publiek te antwoorden.

Ik weet het, dat in deze de beschouwingen van hen, die Hongarije en de omliggende landen bezochten, nog al uiteenloopen.

Aan den eenen kant staan zij, die meenen, dat er van echt Calvinisme, behalve bij een kleine

groep, die woordvoer meer is. I noemen, e zondering, de Gerefo zij dit zo verzet teg formeerde wijkt.

Maar a gen den zich op b land, toen onderstroo voelt. Als kan en o als het hi Calvinisme.

Nu zou een domp beide best overdrivin.

Om me valt stelli van de pr hum theol hebben. H het buiten versiteiten, hen besch zweemden naar Enge Amerika, jaren alles de meeste logie onde objekt en nisme wer dere predi land hunn de voeten in den vr daarna v dien men Ritschliane argumenten vergist me schatting, i derheid v den, tamen selen well ker, zij spr meesters s rnakl te als geinap En onwilk ook wel it beginselen enkele uit kanalen, v heengegaat die princip nisme enz tegenstand, woonlijk d vinisme d duur vorm vinistische logie. Dit kanzel. Er oude term honden, in komen zijn in het bui de taal gi een of ar ren — alw zij nergens of naar der Voor de p punt gevor

Men kan afbakening voorstellen.

De predi lerlei richt

De geme Mits een blijft.

Om nog wenschen,

1. Het diking h dig.

2. De p king te z de geest

3. Er k diking.

Daarop

4. De heel het

Sterk is